

Sp. zn.: **5To/70/2020 - 1643**
IČS: **2220010292**

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferenciovej a sudcov JUDr. Martina Žovince a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci obžalovaného _____, nar. _____, pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 2.9.2020, sp. zn. 1T/40/2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 19.11.2020 takto _____ Okresný súd

Okresný súd
Dunajská Streda

Došlo: 08 -01- 2021

o hod. min. krát
prílohy kolok

r o z h o d o l:

- I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku súd **zrušuje** napadnutý rozsudok **v celom rozsahu**.
- II. Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa obžalovaný

narodený d, trvale bytom ,
 , okres Dunajská Streda, t .č. v ÚVV Leopoldov,

uznáva za vinného, že

dňa 30.12.2019 v čase okolo 16.15 hod. v obci Trhová Hradská, okr. Dunajská Streda, na ulici Farský rad v rodinnom dome pod súpisným číslom _____ uviedol do omylu poškodenú _____, ktorá sa domníma, že pod zámienkou vybavenia prepustenia jej syna _____ na slobodu z výkonu väzby v Rakúsku, ktorý bol toho času justičnými orgánmi Rakúska stíhaný väzobne na území Rakúska, vylákal od poškodenej finančnú hotovosť vo výške 1.000,- Eur ako poplatok za vybavenie prepustenia jej syna na slobodu z väzby, ktorú finančnú hotovosť poškodená _____ obvinenému _____ aj odovzdala dňa 31.12.2019 v čase okolo 09.00 hod. v obci Trhová Hradská, okres Dunajská Streda, na ulici Farský rad v rodinnom dome pod súpisným číslom _____

pričom obvinený _____, možnosť alebo spôsobilosť na vybavenie takej veci nemal, čím poškodenej _____, nar. (_____, trvalo bytom Trhová Hradská, _____, okres Dunajská Streda, spôsobil škodu vo výške 1.000,- Eur,

t e d a

- na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku malú škodu,

č í m s p á c h a l

- prečin podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. k), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Trestného zákona k nepodmienečnému trestu odňatia slobody vo výmere **2 (dva) roky**.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona sa na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so **stredným stupňom stráženia**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný _____ uznaný za vinného zo spáchania zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 30.12.2019 v čase okolo 16.15 hod. v obci Trhová Hradská, okr. Dunajská Streda, na ulici Farský rad v rodinnom dome pod súpisným číslom _____ uviedol do omylu poškodenú _____ tým spôsobom, že pod zámienkou vybavenia prepustenia jej syna

na slobodu z výkonu väzby v Rakúsku, ktorý bol toho času justičnými orgánmi Rakúska stíhaný väzobne na území Rakúska, vylákal od poškodenej _____ finančnú hotovosť vo výške 1.000,- Eur ako poplatok za vybavenie prepustenia jej syna na slobodu z väzby, ktorú finančnú hotovosť poškodená _____ obvinenému

aj odovzdala dňa 31.12.2019 v čase okolo 09.00 hod. v obci Trhová Hradská, okres Dunajská Streda, na ulici Farský rad v rodinnom dome pod súpisným číslom _____, pričom obvinený _____ možnosť alebo spôsobilosť na vybavenie takej veci nemal, čím poškodenej _____, nar. _____, trvalo bytom Trhová Hradská, Farský _____, okres Dunajská Streda, spôsobil škodu vo výške 1.000,- Eur.

Za to súd obžalovanému podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 5 Tr. zák. uložil trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne. Podľa § 48 odsek 2 písmeno b) Trestného zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaraďil do ústavu na výkon trestu so **stredným stupňom stráženia**.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení odvolanie obžalovaný. Obžalovaný odôvodnil svoje odvolanie písomne. Prostredníctvom obhajcu namietal (citácia):

„III. 1 Nedostatky skutkovej a právnej vety

Podľa ustanovenia § 163 ods. 3 TZ:

- „Výrok, ktorým sa obžalovaný uznáva za vinného alebo ktorým sa spod obžaloby oslobodzuje, musí presne označovať trestný čin, ktorého sa výrok týka, a to nielen zákonným pomenovaním a uvedením právnej kvalifikácie, ale aj uvedením miesta, času a spôsobu spáchania, prípadne aj s uvedením iných skutočností potrebných na to, aby skutok nemohol byť zamenený s iným, ako aj uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu.“

V zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR 2/2019 je zverejnené stanovisko č. 14, pričom ide o stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 10.06.2019, Tpj 26/2019, na zjednotenie výkladu a aplikácie ustanovení § 163 a ustanovenia § 165 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „TP“). V bode I tohto stanoviska sa uvádza nasledovné stanovisko, ktoré si dovoľím odcitovať:

- I. Odsudzujúci výrok o vine má jednak skutkovú časť (vetu), a jednak právnu časť, teda právnu vetu a právnu kvalifikáciu.
- Skutková veta odráža faktické okolnosti, ktoré sú právne relevantné z hľadiska základnej alebo kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, teda kvalifikačne použitého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Formulácia „uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu“ (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku) znamená povinnosť uviesť vo výroku o vine odsudzujúceho rozsudku okrem skutkovej vety aj tzv. právnu vetu, vychádzajúcu zo znenia ustanovenia (ustanovení), použitého (použitých) na právnu kvalifikáciu činu, ktoré sú označené vo výroku o vine zákonným pomenovaním a číselným paragrafovým označením (s nimi je priamo spojená trestná sadzba trestu odňatia slobody).

Z citovaného zjednocujúceho stanoviska ja zrejmé, že súčasťou skutkovej vety musia byť nielen tie skutočnosti, ktorými sa naplňa základná skutková podstata trestného činu, ktorý je predmetom trestného konania, ale aj tie skutočnosti, ktoré sú právne relevantné pre naplnenie kvalifikovanej skutkovej podstaty.

V tomto konkrétnom prípade som bol odsúdený za naplnenie nielen základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 TZ, ale aj za naplnenie kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa ustanovenia § 221 ods. 3 písm. d) TZ. Kvalifikovaná skutková podstata trestného činu podvodu v zmysle ustanovenia § 221 ods. 3 písm. d) TZ spočíva v tom, že tento trestný čin mal byť spáchaný na chránenej osobe.

V právnej vete napadnutého rozsudku sa odkazuje aj na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) TZ, v zmysle ktorého sa za chránenú osobu v tomto konkrétnom prípade má na myslí osoba vyššieho veku. V tejto súvislosti som toho názoru, že v rámci právnej vety napadnutého rozsudku absentuje odkaz na ďalšie súvisiace ustanovenie, a to na ustanovenie § 127 ods. 3 TZ, podľa ktorého sa osobu vyššieho veku rozumie osoba staršia ako šesťdesiat rokov. Už uvedená absencia predstavuje podľa názoru obhajoby porušenie ustanovenia § 163 ods. 3 TZ.

Ako teda vyplýva z vyššie uvedeného textu, znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty musia byť zachytené v znení skutkovej vety napadnutého rozsudku. V tejto súvislosti poukazujem na to, že táto náležitosť nie je naplnená a som toho názoru, že skutková veta

napadnutého rozsudku neobsahuje popis znaku, ktorý v mojom prípade založil údajné naplnenie kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu podvodu. Je síce zrejmé, že v závere skutkovej vety, konkrétne v časti, kde sa konštatuje, že som poškodenej spôsobil škodu, je uvedený jej dátum narodenia, z ktorého je možné vypočítať, aký vek mala poškodená ku dňu spáchania trestného činu podvodu v zmysle skutkovej vety. Som však presvedčený o tom, že jednoduché uvedenie dátumu narodenia poškodenej do znenia skutkovej vety nie je postačujúce pre konštatovanie naplnenia znaku kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa ustanovenia § 221 ods. 3 písm. d) TZ.

Vyššie uvedený záver podporuje aj odkaz na ustanovenie § 139 ods. 2 TZ, podľa ktorého:

- „Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby.“

Zároveň poukazujem na Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 03.12.2013, sp. zn. 2 Tdo 65/2013, ktoré je zverejnené Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2014, pod č. 117, podľa ktorého:

- „V zmysle § 139 ods. 2 Tr. zák. možno spáchanie činu voči (na) osobe vyššieho veku (§ 127 ods. 3, § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák.) považovať za okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, len pri úmyselnom trestnom čine. Zároveň sa vyžaduje, aby páchateľ vedel, že poškodený je osobou vyššieho veku a aby túto okolnosť subjektívne spájal s menším odporom alebo slabšou odvetou poškodeného, umocnením účinku trestného činu voči poškodenému, alebo inou okolnosťou, ktorá zakladá alebo podporuje rozhodnutie páchateľa spáchať trestný čin.“

Žiadny zo znakov popísaných v citovanom rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 03.12.2013, sp. zn. 2 Tdo 65/2013, akými sú vedomosť o tom, že poškodená je osobou vyššieho veku a vedomé spájanie tejto znalosti s menším odporom alebo slabšou odvetou poškodenej, umocnenie účinku trestného činu voči poškodenému alebo iná okolnosť, ktorá ma mala viesť k spáchaniu trestného činu, z ktorého som obžalovaný práve na osobe poškodenej, nie je v znení skutkovej vety žiadnym spôsobom uvedená.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je teda zrejmé, že v skutkovej vete nie je obsiahnutý najpodstatnejší znak skutku, z ktorého som obžalovaný, a to či bol skutok skutočne spáchaný na chránenej osobe, nakoľko trestná sadzba vo výmere 3 roky až desať rokov bola založená práve v dôsledku údajného naplnenia kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa ustanovenia § 221 ods. 3 písm. d) TZ.

Na uvedené nadväzuje záver prijatý v Rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Tzo V 1/2005, podľa ktorého:

- „Predmetom trestného stíhania nie je pomenovanie trestného činu s jeho zákonným označením, ale konkrétny skutok páchateľa významný z hľadiska trestného práva hmotného, t.j. taký skutok, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu alebo trestných činov v prípade ich jednočinného súbehu. Konkrétny skutok treba odlišovať od znakov skutkovej podstaty určitého trestného činu, ktoré samy osebe nie sú skutkom. Vzhľadom na základnú zásadu trestného konania, že nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon (§ 2 ods. 1 Trestného poriadku) konkrétny skutok, pre ktorý sa

má viesť trestné stíhanie, musí byť v súlade s ustanovením § 199 ods. 2 a § 206 ods. 3 Trestného poriadku popísaný tak, aby zodpovedal príslušným znakom skutkovej podstaty trestného činu. Pokiaľ tomu tak nie je, trestnému stíhaniu chýba jeho predmet a teda niet skutku, o ktorom by bolo možné konať a rozhodovať.“

V uvedenom rozsudku sa Najvyšší súd Slovenskej republiky neobmedzil na konštatovanie, že by skutok tvoriaci predmet trestného konania mal obsahovať len znaky základnej skutkovej podstaty trestného činu, ale konštatoval, že by skutok mal obsahovať znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. Z toho je nutné vyvodiť záver o tom, že súd tu mal na mysli nielen základnú, ale aj kvalifikovanú skutkovú podstatu. Takýto záver je možné vyvodiť aj z ostatných skutočností uvedených v tomto bode odvolania.

V uvedených súvislostiach poukazujem na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7To 20/99, podľa ktorého:

- „Pri tzv. kvalifikovanom trestnom čine k znakom základnej skutkovej podstaty pristupujú znaky podmieňujúce použitie vyššej trestnej sadzby a spolu tvoria jeden celok. Pre dokonanie takéhoto trestného činu sa preto vyžaduje, aby boli naplnené nielen znaky základnej skutkovej podstaty, ale aj znaky, ktoré použitie vyššej trestnej sadzby podmieňujú.“

III. 2 Nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku

Skutočnosti, ktoré som uviedol v závere predchádzajúceho bodu III. 1, v ktorom boli vytknuté nesprávnosti a vady skutkovej ako aj právnej vety napadnutého rozsudku, je potrebné akcentovať aj vo vzťahu k nedostatočnému odôvodneniu napadnutého rozsudku. Súčasťou odôvodnenia odvolania by malo byť aj poukázanie na to, akými skutočnosťami, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, boli naplnené jednotlivé znaky skutkovej podstaty trestného činu, za ktorý som bol odsúdený, vrátane znakov, na ktorých je založená aj kvalifikovaná skutková podstata.

Úvodom uvádzam, že súd z pre mňa nevysvetliteľných dôvodov, nijakým spôsobom neuviedol v znení svojho odôvodnenia napadnutého rozsudku, na základe akých dôkazov, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, mal za preukázané naplnenie kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa ustanovenia § 221 ods. 3 psím. d) TZ. Ak už mi bol uložený trest odňatia slobody v nemalej výmere 6 rokov a 6 mesiacov, tak považujem za rozumné, aby som mal vedomosť o tom, za čo mi bol vlastne takto vysoký trest uložený. Jeho výška je v tomto prípade ovplyvnená práve a výlučne tým, že mal byť skutok spáchaný na chránenej osobe, konkrétne na staršej osobe. Súd sa však v podstate v rámci celého odôvodnenia napadnutého rozsudku venoval výlučne len naplneniu znakov základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 TZ.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 139 ods. 2 TZ, ako aj z citovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zo dňa 03.12.2013, sp. zn. 2 Tdo 65/2013, ktoré je zverejnené Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 8/2014, pod č. 117 je možné dedukovať, že na odsúdenie pre trestný čin s kvalifikačným znakom, pre aký som bol odsúdený aj ja je nevyhnutné, aby bolo jasne preukázané, že som mal vedomosť o tom, že poškodená je osobou vyššieho veku, k čomu musí pristúpiť preukázanie vedomosti aj vo vzťahu k ďalším, v citovanom rozsudku NS SR uvedeným skutočnostiam. O naplnení týchto skutočností sa však sudca v napadnutom rozsudku nijakým spôsobom nezmienil. Jednoducho len vychádzal z toho, že poškodená

osoba je osobou staršou veku 60 rokov a bez žiadneho ďalšieho odôvodnenia použil v rámci právnej kvalifikácie ustanovenie § 139 písm. e) TZ. Aby som sa mohol vôbec relevantne vyjadriť k okolnostiam, ktorými je naplnený kvalifikačný znak spáchania trestného činu závažnejším spôsobom konania, museli by v odôvodnení napadnutého rozsudku aspoň byť uvedené, pričom netreba zdôrazňovať, že by mali mať aj náležitú relevanciu. V tomto prípade však nie sú v napadnutom rozsudku uvedené žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, že som údajne mal mať vedomosť o tom, že poškodená je vo veku presahujúcom 60 rokov, ako aj to, že táto skutočnosť, by mala mať za následok menší odpor poškodenej a pod. (ako je to uvedené v citovanom rozhodnutí NS SR). V tejto časti preto považujem napadnutý rozsudok za arbitrárne a nepreskúmateľné.

Rozhodovacia prax súdov poukazuje na potrebu preukázania a odôvodnenia naplnenia znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty, je obsiahnutá v bode III. 1. Nakoľko je použiteľná aj pre túto časť odvolania, odkazujem v tejto súvislosti len na bod III. 1 tohto odvolania, aby som nemusel opakovane citovať predmetné časti vyššie spomínaných rozhodnutí.

Záverom tejto časti odvolania poukazujem na doktrínálny výklad k ustanoveniu § 139 ods. 2 TZ, podľa ktorého:

„Ak fakt, že ide vo všeobecnosti o chránenú osobu, nemal vôbec žiadny vplyv na motiváciu páchatel'a spáchať trestný čin, ani na jeho uzrokovanie, že mu táto okolnosť môže pomôcť pri páchaní trestného činu, ani na priebeh trestného činu, hoci aj ide o úmyselný trestný čin, nepôjde o znak chránená osoba podľa § 139 TZ.“ (Burda, E., Čentěš, J., Kolesár, J. Záhora, J. a kol. Trestný zákon. Osobitná časť. Komentár, I. diel. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 1059.)

V tejto súvislosti poukazujem na to, že počas konania bolo objasnené, že som ako s prvým komunikoval ohľadom možnosti pomôcť s jeho bratom a až následne s jeho matkou, pričom ja som dokonca ani nešiel cielene za jeho matkou, ale bolo mi jedno, s kým z jeho rodiny budem predmetnú vec riešiť. Ja som dokonca členov rodiny ani nepoznal, s výnimkou práve jeho brata, s ktorým sme sa poznali z videnia. Aj v záverečnej reči môj obhajca poukazoval na to, že som mal komunikovať ohľadom celej záležitosti aj s jeho matkou a priateľkou. Ak by som mal predsa v úmysle spáchať trestný čin na poškodenej, ako osobe vyššieho veku, čo mi malo uľahčiť spáchanie celého skutku, tak by som predsa neriešil celú vec s ďalšími osobami, ktoré nie sú osobami vyššieho veku a teda nie sú zaradené medzi osoby, na ktorých by bolo možné spáchať trestný čin ľahšie.

V doktrínálnom výklade (Burda, E., Čentěš, J., Kolesár, J. Záhora, J. a kol. Trestný zákon. Osobitná časť. Komentár. I. diel. 1. vydanie. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 1059.) sa dokonca uvádza, že súvislosť medzi trestným činom a vekom osoby je potrebné skúmať, ak ide o dieťa alebo osobu vyššieho veku.

Keďže súd nijako neskúmal súvislosť medzi trestným činom a vekom osoby, je nutné konštatovať nedostatočnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku a tým aj jeho nepreskúmateľnosť.

III. 3 Porušenie ustanovenia § 168 ods. 1 TP

Podľa ustanovenia § 168 ods. 1 TP:

- „Ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.“

V znení napadnutého rozsudku sa súd absolútne žiadnym spôsobom nevysporiadal s obhajobou, ktorej námietky smerovali najmä vo vzťahu k naplneniu kvalifikačného momentu v zmysle ustanovenia § 221 ods. 3 písm. d) TP. Poukážem aj na to, ako som namietal preukázanie naplnenia uvedeného kvalifikačného momentu, avšak aj to považujem za obsahu napadnutého rozsudku za nadbytočné, nakoľko moje námietky nie je možné konfrontovať s názorom súdu ohľadom naplnenia predmetného kvalifikačného momentu a rozhodnúť tak o tom, či je moja argumentácia správna alebo nie. Podľa názoru obhajoby postačuje na preukázanie nezákonnosti tohto rozsudku poukázať výlučne na to, že sa súd, okrem nedostatkov uvedených v ostatných bodoch tohto odvolania, nevysporiadal s obhajobou. Aj napriek tomu však poukážem na to, v čom spočívala moja obhajoba v rámci tohto konania.

V rámci tohto konania som pri svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní nevyužil možnosť spraviť akékoľvek vyhlásenie v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1 TP. Uviedol som, že som skutočne mal v záujme pomôcť , v súvislosti s čím došlo aj k vyžiadaniu sumy vo výške 1.000,-Eur, ako zálohy za vybavenie vecí, konkrétne vybavenie prepustenie jeho osoby z väzby na slobodu. V podstate s týmto úmyslom som išiel už do miesta bydliska , bez toho, aby som mal úmysel ísť za konkrétnym človekom z rodiny .

. Naviac na otázky môjho obhajcu som odpovedal v tom význame, že mne bolo jedno, s kým som mal hovoriť ohľadom pomoci . Potvrdil som aj to, že v čase, keď som sa zastavil na mieste skutku, tak som videl na dvore brata . povedal som mu, z akého dôvodu som tam prišiel a následne, keď som bratovi

povedal, že som prišiel kvôli pomoci jeho bratovi, tak ma tento zobral dovnútra. Pri tomto rozhovore nebol nikto iný prítomný a povedal som aj to, že som jeho matku predtým nepoznal.

Hodnotiac moju výpoveď je zrejmé, že aj ak by bolo možné považovať za naplnené znaky základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa ustanovenia § 221 ods. 1 TZ, tak určite nie sú naplnené znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa ustanovenia § 221 ods. 3 písm. d) TZ, nakoľko úmysel obohatiť seba vyžiadaním sumy vo výške 1.000,-Eur tým, že iného uvediem do omylu, som musel mať ešte predtým, než som vôbec prišiel do domu, kde sa nachádzal brat (a jeho matka. Naviac jeho matku som predtým nepoznal, preto som nemohol ani len vedieť, že ide o osobu vyššieho veku a v neposlednom rade som nemohol ani vedieť, či sa takáto osoba v dome nachádza. Je preukázané, že ja som na miesto skutku mal v úmysle prísť bez ohľadu na to, aká osoba sa tam bude nachádzať.

Nedá mi nepoukázať aj na to, ako súd zhrnul moju výpoveď z hlavného pojednávania zo dňa 22.07.2020 na druhej strane napadnutého rozsudku. Súd tu uvádza nasledovné konštatovanie:

- „Obžalovaný obdobne vypovedal aj na hlavnom pojednávaní dňa 22.7.2020 na čl. 584, kde taktiež nepopieral dôvod vyhľadania poškodenej ...“

Rovnako tak je nutné poukázať na tvrdenie súdu, ktoré uviedol v úvode posledného

odseku uvedeného na strane 3 napadnutého rozsudku, kde sa uvádza:

„Súd vychádzajúc z vyššie uvedených výpovedí mal jednoznačne preukázané, že za akých okolností a z akého dôvodu vyhľadal sám obžalovaný poškodenú v jej bydlisku...“

Už pri hodnotení mojej výpovede je možné vyvodit' nesprávne pochopenie celej situácie zo strany súdu, keď tento bez akýchkoľvek pochybností má za to, že som úmyselne hľadal práve poškodenú, aby som jej odprezentoval možnosť pomoci jej synovi, ktorý sa nachádzal v tom čase vo výkone väzby v Rakúsku. Takýto záver z mojej výpovede z hlavného pojednávania zo dňa 22.07.2020, avšak ani z výpovedí ostatných svedkov ako najmä priateľky i a brata a, vôbec nevyplynul, čo je zrejmé aj z vyššie uvedeného textu. Mne bolo totiž jedno, komu o tejto možnosti poviem, to zn. že som nevyhľadával výslovne poškodenú, nakoľko som ani nevedel, či sa táto bude nachádzať na mieste skutku. Táto okolnosť veľmi jasne vyplýva aj z výpovede tak brata i poškodenej i, ako aj priateľky i

ktorá vypovedala, že úplne najskôr, teda ešte pred stretnutím sa s poškodenou, som mal pomocou aplikácie messenger, kontaktovať práve ju. Svedčí o tom výpoveď svedkyne z hlavného pojednávania zo dňa 22.7.2020, ktorá na otázku môjho obhajcu či som s ňou chcel riešiť práve pomoc pre i odpovedala:

„Myslím, že áno, ale ja som nebola doma, tak preto išiel k poškodenej“

Toto tvrdenie jednoznačne preukazuje, že môj úmysel nebol riešiť vec s poškodenou i. Svedok na hlavnom pojednávaní dňa 22.7.2020 uviedol:

- „Ja som robil na záhrade, bolo to doobeda okolo 9-10.00 hod., on zastal pri bráne, ja som tam prišiel, poznal som ho len tak, že chodievali sme na futbal, povedal, že je tam, že by vedel pomáhať, aby ho pustili. Tak som mu povedal, že nech ide dovnútra, ...“

Rovnako tak aj toto tvrdenie svedka i potvrdzuje, že som celú záležitosť začal riešiť najskôr s ním, pričom on ma dobrovoľne zavolať dovnútra jeho bydliska, kde sa už nachádzala poškodená i. Ja som nehovoril aby sme išli dovnútra a z vykonaného dokazovania ani nevyplýva, že by som vyvinul hocikakú iniciatívu na to, aby som sa dostal dovnútra rodinného domu.

Mám zato, že aj výpoveď samotnej poškodenej je nutné vykladať v rovnakých intenciách, nakoľko skutočnosť, ohľadom toho, že som tam prišiel bez toho, že by som hľadal konkrétne poškodenú, potvrdila aj poškodená, keď uviedla, že ma jej syn uviedol do vnútra ich nehnuteľnosti a povedal, že im chcem pomôcť. Logicky potom plynie záver, že takéto tvrdenie nemohol uviesť syn poškodenej, ak by som sa s ním nezhováral o pomoci pre ešte predtým, než som sa stretol aj s poškodenou.

Nevysporiadanie sa s obhajobou je možné badať aj v súvislosti s tým, čo uviedol môj obhajca do svojej záverečnej reči, ktorú prezentoval súdu na hlavnom pojednávaní zo dňa 02.09.2020. Hneď v úvode totiž poukázal na dve podstatné skutočnosti, na ktoré bolo z mojej strany poukazované ako na najrelevantnejšie počas celého súdneho konania. Išlo pritom o:

- nepreukázanie naplnenia kvalifikačného momentu spáchania trestného činu na chránenej osobe - osobe vyššieho veku, pričom spáchanie trestného činu na poškodenej malo byť motivované práve jej vekom,
- potreba aplikácie princípu ultima ratio a zhodnotenie, že v tomto prípade ide skutočne o vec, ktorá nemá byť riešená v rámci trestného konania, ale skôr ako civilnoprávny spor,

pričom zohľadnené malo byť aj to, že v tomto prípade boli financie poškodenej vrátené z mojej strany a táto si žiadnu škodu ani neuplatňovala a ani nechcela, aby sa voči mne viedlo trestné konanie.

Možno by bolo vhodné odcitovať aj celé znenie záverečnej reči môjho obhajcu, nakoľko sa zo znenia napadnutého rozsudku nie je možné nijakým spôsobom oboznámiť o spôsobe mojej obhajoby a v podstate z rozsudku vyplýva záver, ako by som sa v rámci trestného konania žiadnym spôsobom nebránil, čo však nie je pravda.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je zrejmé, že došlo k zrejmému porušeniu ustanovenia § 168 ods. 1 TP, nakoľko sa súd nijakým spôsobom nevysporiadal s mojou obhajobou. Ak by sa súd aspoň akokoľvek vysporiadal s mojou obhajobou, tak by bolo možné podrobiť toto odôvodnenie, resp. vysporiadanie sa preskúmaniu, či išlo o správne vysporiadanie sa s obhajobou alebo nie. Keďže súd úplne opomenul moju obhajobu, nie je možné prvostupňový rozsudok, ktorý napádam na základe tohto odvolania riadne preskúmať. Preto je nutné konštatovať, že je zaťažený vadou jeho nepreskúmateľnosti, keďže nenapĺňa ani základné atribúty zákonného odôvodnenia rozsudku.

Záverom tohto bodu si dovoľím poukázať na neštandardné znenie rozsudku aj v tom, že v podstate tu nie je špecifikovaná ani obžaloba, ktorá bola podaná na súd a ktorou bolo začaté trestné konanie v časti jeho konania pred súdom. Ďalšia vec je tá, že v podstate v rozsudku nie je uvedené ani to, aké dokazovanie bolo vykonané s výnimkou zhrnutia obsahu výpovedí osôb, ktoré boli vypočúvané v rámci tohto trestného konania.

III. 4 Nutnosť aplikácie zásady ultima ratio

Súdna prax poukázala vo viacerých rozhodnutiach na to, že riešenie civilnoprávných sporov nie je možné v rámci trestného konania, nakoľko trestnoprávny postih prichádza do úvahy len ako posledný možný. V tejto súvislosti poukazujem na rozhodnutia súdov, na ktoré som už v priebehu tohto trestného konania poukázal, avšak prvostupňový súd sa s nimi nijako nezaoberal v rámci odôvodnenia napadnutého prvostupňového rozsudku.

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 25. mája 2012 v rámci konania vedeného pod sp. zn.: 7Tdo/486/2010, podľa ktorého: „při posuzování otázky, zda pachatel naplnil znaky příslušného trestného činu (typicky majetkové povahy), je nutné vzít v úvahu i případnou existenci soukromoprávního vztahu, ve kterém jako účastníci vystupovali pachatel a poškozený a který má význam pro konkrétní trestní věc. Pokud jde o soukromoprávní vztah, je třeba totiž trvat na tom, aby na ochranu svých majetkových zájmů dbali především samotní účastníci takového vztahu. Od těchto účastníků je nutno pak požadovat, aby postupovali obezřetně a aby dodržovali alespoň elementární zásady opatrnosti, zvláště když pro to jsou snadno dosažitelné prostředky (...).“

Poukazujem na nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 25. novembra 2020 v rámci konania vedeného pod sp. zn. I. ÚS 558/01, podľa ktorého: „Je-li omyl definován jako rozpor mezi představou a skutečností u oklamaného, pak logicky nelze na straně oklamaného odhlížet od jeho sumy vědomostí o skutečnosti, ohledně níž je klamán, tedy od jeho způsobilosti být oklamán (nelze např. bez dalšího pomíjet možnost oklamaného omyl jednoduše eliminovat).“ V nadväznosti poukazujem na to, že „Pri posudzovaní otázky, či páchateľ naplnil znaky príslušného trestného činu (typicky majetkovej povahy), je nutné vziať do úvahy aj prípadnú existenciu súkromnoprávneho vzťahu, v ktorom ako účastníci vystupovali páchateľ a poškodený a ktorý má význam pre konkrétnu trestnú vec. Pokiaľ ide o súkromnoprávny

vzťah, je potrebné totiž trvať na tom, aby na ochranu svojich majetkových záujmov dbali predovšetkým samotní účastníci takéhoto vzťahu. Od týchto účastníkov je nutné požadovať, aby postupovali obozretne a aby dodržali aspoň elementárne zásady opatrnosti, obzvlášť ak sú pre to ľahko dosiahnuteľné prostriedky.“ a preto z tohto dôvodu „Za situácie, keď poškodený sám svojou zjavnou neopatrnosťou, ktorej sa mohol ľahko vyvarovať, pristúpil k neistej finančnej dispozícii a vynaložil finančné prostriedky, potom sa s dôsledkami tejto neistoty musí vysporiadať taktiež sám a to za použitia prostriedkov súkromného práva. Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický štát je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávného vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka pri ochrane vlastných práv a majetkových záujmov. Trestným postihom nie je možné nahrádzať inštitúty iných právnych odvetví, ktoré sú určené na ochranu majetkových práv a záujmov.“

V intenciách už uvedeného si dovoľím poukázať aj na doktrínálny výklad podľa ktorého obvyklú mieru opatrnosti je možné definovať tak, že nejde o „uvedenie do omylu“ v zmysle základnej skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 TZ, ak je možné nepravdivosť tvrdenia na prvý pohľad rozpoznať (podlieha preskúmvaniu klamanou osobou), prípadne nepravdivosť tvrdenia vôbec nie je spôsobilá vyvolať nesprávnu predstavu subjektu, ktorému je smerovaná. Tento doktrínálny výklad sa odvoláva aj na vyššie spomínaný Rozsudok NSČR, z ktorého cituje aj nasledovné: „Z hľadiska princípov, na ktorých je založený demokratický právny štát, je neprijateľné, aby trestným postihom jedného účastníka súkromnoprávného vzťahu bola nahradzovaná nevyhnutná miera opatrnosti druhého účastníka súkromnoprávného vzťahu pri ochrane práv a majetkových záujmov.“

IV S prihliadnutím na uvedené je úplne zrejmé, že pre v súčasnosti už nekonvalidovateľné závažné procesné chyby tak celého prvostupňového konania ako aj samotného napadnutého rozsudku, tento nie je zákonne a ani ústavne (čl. 17 ods. 2 Ústavy SR) udržateľný a na tomto základe navrhujem zrušenie napadnutého rozsudku postupom podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) TP a vrátenie veci súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, alternatívne žiadam, aby Krajský súd v Trnave, po zrušení napadnutého rozsudku sám meritórne rozhodol tak, že ma spod obžaloby oslobodím, a to postupom podľa ustanovenia § 285 písm. b) TP, nakoľko skutok nie je trestným činom.“
(koniec citácie odôvodnenia odvolania obžalovaného)

Na týchto odvolacích dôvodoch zotrval obžalovaný aj na verejnom zasadnutí, ktoré tunajší súd nariadil na rozhodnutie o jeho odvolaní. Prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť podľa § 319 Trestného poriadku.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o vine, treste, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a tak zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku krajský súd zistil, že okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil nasledovným spôsobom (citácia):

„Obžalovaný už v prípravnom konaní nepopieral, že syna poškodenej pozná už dlhšiu dobu - asi 10 rokov a koncom roka 2019 sa dozvedel, že je väzobne stíhaný v Rakúsku. Z toho dôvodu sa spýtal jedného svojho známeho, či by Cypriánovi nevedel pomôcť aby sa dostal na slobodu a preto koncom roka 2019 sám došiel do Trhovej Hradskej kde pred bránou rodinného domu poškodenej stretol brata, ktorý ho zobral dovnútra. Vo vnútri rodinného domu v kuchyni sa nachádzala aj matka, ktorej spomenul aj pred bratom, že by vedel cez svojho známeho pomôcť dostať sa z väzby v Rakúsku von a spomínal nejakého advokáta v Rakúsku, že za to bude žiadať 2.500,-- Eur a vysvetlil obidvom, že bude potrebné najskôr dať preddavok 1.000,-- Eur a zvyšok až keď bude na slobode. Doslovne uviedol v prípravnom konaní, že matka mu odovzdala a aj v prítomnosti brata 1.000,-- Eur o čom spísali aj potvrdenie, do ktorého uviedol svoje meno ako aj číslo občianskeho preukazu. Neskôr mu poškodená zavolala, že už celú vec nechcú, lebo má v Rakúsku už nejakého advokáta a on im uviedol, že peniaze je ochotný vrátiť.

Obžalovaný obdobne vypovedal aj na hlavnom pojednávaní dňa 22.7.2020 na čl. 584, kde taktiež nepopieral dôvod vyhľadania poškodenej a to pomoc synovi poškodenej, kde už uvádzal, že v Nemecku má známeho advokáta a nie v Rakúsku ako to uvádzal v prípravnom konaní a že sa dohodol so známym, že 1.000,-- Eur je preddavok a ostatnú čiastku mu dajú až po vybavení záležitosti, pričom on to nerobil násilne, nemal úmysel klamať, resp. oklamať niekoho, veď mali čas aj na rozmyslenie, oni sa ozvali, že „áno“, že im vyhovujú tieto podmienky. Keď mu odovzdávali peniaze bol to brat, ktorý ho zavolať do kuchyne kde matka išla pre peniaze, lebo syn bol zablatený, pracoval vonku, matka dala obálku synovi a potom podpísal aj nejakú dohodu s matkou, ktorú dobrovoľne podpísal. Neskôr aj spomínal matke, že ho prevezú do Viedne a že v stredu o 16.00 hod. im bude volať a aj volal, pričom vtedy oznámil matke aby mu nedávali peniaze, lebo on je podvodník.

Obžalovaný v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní nepopieral, že prevzal peniaze a za akým účelom, ale nikdy nepomenoval toho známeho, ktorého mal osloviť za účelom pomoci. Tvrdil, že s tou osobou sa stretol v Bratislave, ale jeho osobu nepomenoval.

Vypočutí svedkovia poškodená a vo svojich výpovediach taktiež zhodne opísali priebeh stretnutia s obžalovaným, že kedy a za akých okolností obžalovaný dňa 30.12.2019 došiel k nim okolo 16.00 hod., s tým, že obžalovaný vie pomôcť aby sa ich syn dostal na slobodu, lebo je jeho veľmi dobrý priateľ a a behom 2 týždňov ho prepustia. Toto predniesol veľmi dôveryhodne a aj opísal, že ako to bude robiť, že pôjde do Bratislavy kde má známeho v parlamente a bude to stáť 2.000,-- Eur a aby 1.000,-- Eur dala poškodená hneď a ďalších 1.000,-- Eur po prepustení. Obžalovaný keď prišiel na druhý deň pre peniaze jej to už bolo podozrivé, že čo môže obžalovaný vybaviť na vyšších orgánoch v Rakúsku a keď spomenula obžalovanému, že syn už má v Rakúsku advokáta vtedy im obžalovaný opätovne oznámil, aby neverili advokátovi, nakoľko on keď im nebude môcť pomôcť, tak nech už za ním nejdú. Ona obžalovaného predtým vôbec nepoznala a spomínal obžalovaný konkrétne, že on má veľmi dobrého známeho a vybaví aby prepustili.

Pri odovzdaní peňazí bol aj syn, ktorý vyššie uvedené okolnosti taktiež vo svojej výpovedi potvrdil, že osobne peniaze odovzdával a matka obžalovanému.

Taktiež svedkyňa potvrdzovala vyššie uvedené okolnosti, keďže aj jej obžalovaný cez messenger zaslal správu dňa 30.12.2019 a ešte v ten deň volala poškodená, aby ona išla do Trhovej Hradskej kde jej poškodená oznámila, že bol tam obžalovaný a uvádzal, že by vedel pomôcť aby sa jej druh dostal na slobodu a na druhý deň na „Silvestra“ poškodená dala obžalovanému 1.000,-- Eur a podpísali papier, ale po odovzdaní peňazí sa 1 a pol týždňa obžalovaný neozval a ešte naproti tomu cez „viber“ obžalovaný napísal, že ten dotýčny, ktorý by mal pomôcť by ešte potreboval navýšiť sumu o ďalších 1.000,-- Eur alebo 1.500,-- Eur, ale stačilo by aj 900,-- Eur a on - obžalovaný by priložil zvyšných 600,-- Eur.

Súd vychádzajúc z vyššie uvedených výpovedí mal jednoznačne preukázané, že za akých okolností a z akého dôvodu vyhľadal sám obžalovaný poškodenú v jej bydlisku, za akých okolností poškodená odovzdala obžalovanému hotovosť 1.000,-- Eur o čom spísali aj zápisnicu ako aj z listinného dôkazu na čl. 1380 súd mal preukázané, že obžalovaný prevzal od poškodenej dňa 13.12.2019 finančnú hotovosť 1.000,-- Eur a zväžiac aj ďalšie pripojené listinné dôkazy na čl. 1385-1401 a to fotodokumentáciu o písaní medzi obžalovaným z telefónneho čísla 0902 / 803009 kde taktiež obžalovaný potvrdzuje zastihnutie brata a jeho matku a uvádza, že vie v tom pomôcť a poukazoval aj na to, že sa o siedmej stretne s niekým kto má vonku veľké slovo, písané cez „viber“ a na čl. 1398 opätovne potvrdzuje, že bol včera s tým dotýčným, ale už to bude stáť 3.500,-- Eur a má mu odviezť zvyšok 1.500,-- Eur a pýta sa či toto poškodeným o vyhovuje, poukazujú na intenzitu konania obžalovaného, ktorý mal eminentný záujem na tom, aby takýmto spôsobom za každú cenu od poškodenej vylákal ešte vyššiu sumu súd mal po objektívnej ako aj subjektívnej stránke preukázanú skutkovú podstatu zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, keďže v osobe poškodenej išlo o osobu vyššieho veku v zmysle § 127 ods. 3 Trestného zákona a jeho konanie smerovalo k tomu, aby uvedením poškodenej do omylu spôsobil na cudzom majetku malú škodu a tým na škodu cudzieho majetku seba obohatil.....Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností je jednoznačné, že obžalovaný úmyselne využil omyl poškodenej, od ktorej vylákal za účelom obohatenia sa 1.000,-- Eur v hotovosti z dôvodu pomoci jej synovi uväznenému v Rakúsku a on využil jej dôveryhodnosť hoci mohol vedieť, že nemá možnosť žiadnym spôsobom pomôcť uväznenému synovi poškodenej, ktorá okolnosť bola rozhodujúca pri posúdení viny obžalovaného, keďže v skutočnosti by asi ťažko vedel alebo dokázal ovplyvniť také rozhodnutie, aby syn poškodenej v Rakúsku bol prepustený z väzby na slobodu.

Bol to práve on, ktorý vymyslel nepravdivé okolnosti za účelom získania finančnej čiastky.

Z uvedených dôvodov súd uznal obžalovaného vinným v plnom rozsahu, pričom súd musel konštatovať aj tú okolnosť, že obžalovaný bol v minulosti už raz súdne trestaný pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona.

Súd vychádzajúc pri výmere výšky a druhu trestu z ustanovenia § 34 Trestného zákona a nasl., zväžiac najmä osobu páchatel'a, ktorý sa sústavne dopúšťa úmyselnej trestnej činnosti obdobnej povahy o čom svedčia záznamy v odpise Registra trestov, pričom z 11 prípadov obžalovaný bol postihnutý pre trestné činy podvodu 7-krát a v roku 2012 dňa 14.3.2012 bol odsúdený Rozsudkom č. 1T/242/2010 pre zločin podvodu súd túto okolnosť vyhodnotil v zmysle § 38 ods. 5 Trestného zákona zvýšením dolnej hranice základnej trestnej sadzby o jednu polovicu, z ktorého dôvodu vynechal hodnotenie

príťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. m) Trestného zákona a vedel vyhodnotiť iba jednu poľahčujúcu okolnosť, že dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu, zväžiac ďalej spôsob vykonania činu, vzniknutý následok a pohnútku ako aj pomery a možnosti nápravy, súd dospel k záveru, že v riešenom prípade z pohľadu osoby obžalovaného účel trestu v rámci individuálnej a generálnej prevencie možno dosiahnuť iba uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody pri dolnej hranici zvýšenej trestnej sadzby.

Uvedený trest v prípade právoplatnosti obžalovaný bude musieť vykonať v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, keďže v posledných 10 rokoch bol pre úmyselný trestný čin vo výkone trestu odňatia slobody.“
(koniec citácie odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu).

Krajský súd ako súd odvolací k uvedenému uvádza, že úlohou prvostupňového súdu bolo vyrovnáť sa s obhajobou obžalovaného, s dôkazmi proti jeho osobe, z odôvodnenia rozsudku musí byť vždy zrejmé, k akým skutkovým zisteniam súd na základe vykonaného dokazovania dospel, pričom tieto skutkové zistenia buď potvrdzujú obhajobné prednesy obžalovaného, alebo ich vyvracajú.

Odôvodnenie rozsudku z hľadiska právnych úvah posudzovania dokázaných skutočností podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny nadväzuje na odôvodnenie výroku o vine, ktoré musí vyplynúť z jednoznačného záveru nevzbudzujúceho dôvodné pochybnosti, že skutok zavinené spáchal práve obžalovaný, zisteným spôsobom a z preukázaného motívu a že ním spôsobil súdom ustálený následok, v dôsledku čoho bol podradený práve pod príslušné ustanovenie zákona, prípadne že sú dôvodné pochybnosti, ktoré neumožňujú dospieť k záveru o vine obžalovaného.

Krajský súd k postupu okresného súdu pri ustaľovaní skutkového stavu v posudzovanej veci a k posúdeniu skutku z hľadiska jeho právnej kvalifikácie v zmysle príslušného ustanovenia Trestného zákona uvádza, že sa stotožňuje s viacerými námietkami obžalovaného, ktoré vzniesol vo svojom odvolaní. Tento namietal nedostatky skutkovej a právnej vety (vo vzťahu ku kvalifikačnému znaku spáchania trestného činu na chránenej osobe), nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, a nutnosť aplikácie zásady ultima ratio.

Základným nedostatkom napadnutého rozsudku je nedostatok riadneho a logického zdôvodnenia. Okresný súd sa nedostatočným spôsobom vysporiadal s tým, či boli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona.

K zistenému skutkovému stavu, tak ako je vyjadrený v skutkovej vete napadnutého rozsudku, krajský súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, má za to, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obžalovaný uviedol do omylu poškodenú tým spôsobom, že pod zámienkou vybavenia prepustenia jej syna na slobodu z výkonu väzby vylákal od poškodenej finančnú hotovosť vo výške 1000 eur, pričom obžalovaný možnosť alebo spôsobilosť na vybavenie takejto veci nemal.

Jednoznačne však možno prísť k záveru, že nebola preukázaná súvislosť medzi trestným činom a vekom osoby na ktorej mal byť spáchaný skutok. V zhode s odvolacími námietkami obhajoby krajský súd poukazuje na výpoveď obžalovaného, svedkyne-poškodenej (svedka), ako aj svedkyne. Nebolo preukázané, že by obžalovaný založil svoje rozhodnutie spáchať trestný čin na okolnosti, že osoba poškodenej je

vyššieho veku, ani že by túto okolnosť spájal s menším odporom poškodenej. Z uvedených dôkazov vyplýva, že obžalovaný síce prišiel do domu, kde sa nachádzal brat osoby o ktorej pomoc malo ísť a jeho matka, s úmyslom obohatiť sa a to uvedením príbuzných

do omylu spočívajúceho v tom, že je schopný a spôsobilý za finančnú odmenu vybaviť prepustenie z väzby na slobodu, pričom to tak nebolo, avšak z dôkaznej situácie vyplynulo aj to, že obžalovaný poškodenú nepoznal, nemal vopred vedomosť o jej veku. Skutočnosť, že by jeho motívom bolo využiť a zneužiť vyšší vek poškodenej na spáchanie trestného činu, nebola v tomto konaní preukázaná. Obžalovaný kontaktoval ako prvú priateľku, tá doma nebola, a následne jeho brata - svedka. Jemu prezentoval svoj úmysel pomôcť im s vybavením prepustenia ich príbuzného z väzby. Zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že obžalovaný sa dožadoval priamo kontaktu s poškodenou, alebo že by pred svedkom prezentoval, že je ochotný predniesť formu pomoci pre jej syna len a jedine poškodenej.

Skutočnosť naplnenia kvalifikačného znaku spáchania trestného činu na chránenej osobe nebola vyjadrená ani v skutkovej vete napadnutého rozsudku. Krajský súd sa stotožňuje s odvolacou námietkou obhajoby, a v plnom rozsahu na ňu poukazuje. V zmysle rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spáchanie činu voči osobe vyššieho veku (§ 127 ods. 3, § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona) podľa § 139 ods. 2 Trestného zákona možno považovať za okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, len pri úmyselnom trestnom čine. Zároveň sa vyžaduje, aby páchatel vedel, že poškodený je osobou vyššieho veku a aby túto okolnosť subjektívne spájal s menším odporom alebo slabšou odvetou poškodeného, umocnením účinku trestného činu voči poškodenému, alebo inou okolnosťou, ktorá zakladá alebo podporuje rozhodnutie páchatel'a spáchať trestný čin (Zbierka stanovísk NS a súdov SR 8/2014). V prípade, že je preukázaná súvislosť medzi vekom poškodenej osoby a úmyslom obžalovaného spáchať trestný čin, musí skutková veta obsahovať aj okolnosti uvedené v § 139 ods. 2 Trestného zákona. Okolnosti, že trestný čin bol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby sú okolnosti skutkové a tiež hmotnoprávne a vzťahujú sa ku konkrétnej osobe páchatel'a a ku konkrétnemu skutku (ide o zákonné znaky trestného činu), a preto musia zvolenú právnu kvalifikáciu reflektovať aj v skutkovej vete.

V prejednávanom prípade, ako už bolo uvedené vyššie, súvislosť medzi spáchaním trestného činu a vekom chránenej osoby preukázaná nebola, pričom nebola a nie je ani vyjadrená v skutkovej vete napadnutého rozsudku.

Krajský súd však na rozdiel od obhajoby nezdíela názor, že by bolo nutné, resp. možné aplikovať zásadu ultima ratio na konanie obžalovaného. Podľa Ústavného súdu Českej republiky, ak je omyl definovaný ako rozpor medzi predstavou a skutočnosťou, potom logicky nemožno na strane oklamaneho odhliadnuť od jeho sumy vedomosti o skutočnosti ohľadne ktorej je klamaný, teda od jeho spôsobilosti byť oklamáný, nemožno bez ďalšieho onomenúť možnosť oklamaneho omyl jednoducho eliminovať. V prípade poškodenej osoby, a ďalších príbuzných osoby nemožno konštatovať, že mohli, mali a museli pri dostatočnej opatrnosti rozpoznať podvodný úmysel obžalovaného. Ten prezentoval ako pravdivé tvrdenie, že má veľmi dobrého známeho, v ktorého silách je zabezpečiť prepustenie spomínanej osoby z väzby. Až po skontaktovaní sa príbuzných s väzobne stíhanou osobou zistili, že takáto pomoc nie je ani potrebná, ani možná, obžalovaný má už advokáta. Obžalovaný menil formu ponúkanej pomoci, jej podmienky, meno známeho nechcel uviesť. Podľa svedeckých výpovedí mal obžalovaný meniť informácie o tom, kto je

tou osobou, mal sa sprvu odvolávať na osobu v parlamente, prezentoval tú osobu ako veľmi dobrého známeho. Neskôr mal pýtať ďalšie peniaze. Na druhej strane, obžalovaný tvrdí, že to mala byť nejaká iná osoba, ktorej meno neuviedol, a tá osoba mala byť sprostredkovateľom k zohnaniu advokáta väzobne stíhanému v cudzine. Z pohľadu záväzkového vzťahu, ku ktorému prišlo medzi obžalovaným a poškodenou, ak k nemu vôbec prišlo, nemožno povedať, že by trestnoprávnym postihom obžalovaného prišlo k neprípustnému verejnoprávnemu zásahu do súkromnoprávného vzťahu. Obžalovaný vedome využil citový vzťah a väzbu príbuzných väzobne stíhanej osoby, navodil dojem, že sprostredkúva právnu pomoc stíhanej osobe a vylákal tak peňažnú sumu s predstieraním, že ide o odmenu advokáta, resp. iné náklady spojené s právnou pomocou. Vzhľadom na správanie sa obžalovaného, ktorý ústnou formou síce poškodenej a jej príbuzným (keď sa domáhali vrátenia peňazí) deklaroval, že mu je ľúto a že je ochotný peniaze vrátiť, avšak reálne tak nespravil, s tvrdením, že jeho družka otehotnela a už nie je možné peniaze vrátiť, je použitie iných ako trestnoprávných prostriedkov zjavne neúčelné. V prípade konania, akého sa dopustil obžalovaný, nemožno hovoriť o zneužívaní podávania trestného oznámenia, ani o civilný spor, ktorý by nemal žiaden trestnoprávny rozmer, nejde o žiaden majetkový spor medzi účastníkmi, ani spor pracovný a nejde ani o prípad, kedy by trestné oznámenie malo byť opravným prostriedkom voči výsledku civilného konania. Obžalovaný je opakovane súdne trestanou osobou, najmä pre majetkovú trestnú činnosť, z toho zvlášť opakovane aj pre trestný čin podvodu.

Záverom tak z vyššie uvedeného nemožno tvrdiť, že obžalovaný sa dopustil závažnejšieho konania. Teda okolnosť zvyšujúca stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť ako kvalifikačný znak v danom prípade nebola preukázaná. Závery okresného súdu však aj v prípade preukazovania okolností zvyšujúcej nebezpečnosti činu pre spoločnosť musia byť nespochybniteľné, nesmú byť založené na domnienkach a nesmú pripúšťať inú možnosť, resp. musia byť vylúčené akékoľvek pochybnosti v tomto smere, aby vina obžalovanému aj vo vzťahu k takémuto konaniu mohla byť preukázaná objektívnym a nespochybniteľným spôsobom.

Vykonaným dokazovaním tak bolo preukázané, že obžalovaný na škodu cudzieho majetku seba obohatil tým, že uviedol niekoho do omylu a spôsobil tak na cudzom majetku malú škodu. Týmto konaním sú naplnené všetky znaky prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona.

Ako už bolo uvedené, krajský súd vyhovel námietke obžalovaného ohľadom nepreukázania spáchania činu na chránenej osobe, zrušil preto napadnutý rozsudok v celom rozsahu, a keďže boli splnené podmienky na postup podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku, rozhodol sám rozsudkom, ktorým uznal obžalovaného za vinného zo skutku v zmysle podanej obžaloby, s právnou kvalifikáciou takého konania ako prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, a nie podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na ust. § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona.

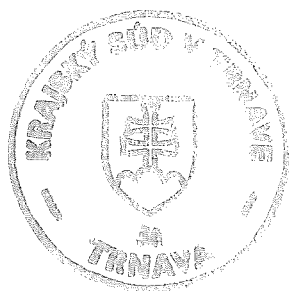
Čo sa týka výroku o treste, krajský súd zohľadnil, že obžalovaný napravil spôsobenú škodu, teda vrátil vylákané peniaze (§ 36 písm. k/ Trestného zákona), a zohľadnil tiež priťažujúcu okolnosť, a to že bol už za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m/ Trestného zákona). Pri rovnováhe poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, obzvlášť však pri zohľadnení toho, že sa jedná o špeciálneho recidivistu, trest vo výmere 24 mesiacov nepodmienečne bude u obžalovaného plne zodpovedať požiadavkám zákona.

Krajský súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody v súlade s ustanovením § 48 ods. 2 písm. b/ Trestného zákona zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, nakoľko obžalovaný v posledných 10-tich rokoch bol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin. V zmysle ustanovenia § 49 ods. 2 Trestného zákona súd nemohol obžalovanému trest odňatia slobody podmiennečne odložiť, pretože obžalovaný spáchal úmyselný trestný čin v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia.

Vzhľadom na hore uvedené skutočnosti krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.

V Trnave dňa 19. novembra 2020

Mgr. Kristína Ferencziová
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Gabriela Prvá

